

הערכים שלנו
ללא אג'נדה פוליטית וכלכלית מובהקת

הנקראות ביותר

מקודם
מדוע הנדל"ן בערים עתיקות תמיד מבוקש?

מחירי הדירות לאן? מכון טאוב: קשה לקנות דירה - אך לא יותר משהיה לפני 20 שנה

התקן החשבונאי שעשה שמות בדוחות הרבעון הראשון

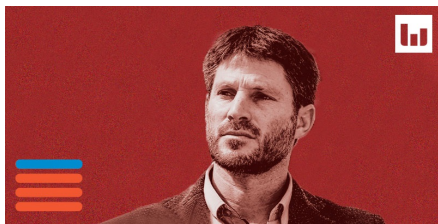
עמוד הבית < דין וחשבון

חקירה מעבר לקווים: הצצה מבהילה לשיטות היצירתיות לחילוץ הודאה ברשויות הכלכליות - מסים, ני"ע והגבלים

עורך דין? מותרות. טיפול רפואי? רק אם הנחקר גוסס. הוא מאיים להתאבד? סתם בכיין. זכות השתיקה? בחקירה - כן, אבל פה מדובר בסתם "שיחה" ■ הראיות ייפסלו בבית המשפט? ספרו את זה לחשוד הבא ■ סיפורים על מערכת שלהיטות היתר שלה גורמת לה יותר נזק מאשר תועלת

א+ א- א

13:04, 21/11/2009 איתי רום

באילו מדינות במערב משתמשים בעונש מוות וכמה? | המשרוקית

דין וחשבון

מינוי מבקר מדינה שאינו משפטן הוא משב רוח רענן | דעה

דין וחשבון

"יש ירידה בשימוש במזומן בסכומים גבוהים. הציבור הפנים"

דין וחשבון

איך תשקיעו בהלוואות P2P בארה"ב?

תוכן מקודם

האורות במחלקת החקירות של רשות המסים בתל אביב הוסיפו לדלוך, אף שהשעה התקרבה ל-11 בלילה. רו"ח שלמה אבן, שנחקר שם מ-11 בבוקר, חתם על נוסח הודעתו, אולם טרם שוחרר לביתו. תמתין עוד מעט, אמרו לו. לקראת חצות הוא נקרא לחדר אחר. כשנכנס, מצא שם את אלי יצחקי, ראש המחלקה, יושב בראש שני שולחנות שאוחדו לצורת T וסביבו חמישה חוקרים. הוא התבקש לשבת מול יצחקי, שלמעשה המשיך בחקירה. בשלב מסוים החוקרים הרגישו שיש להם את זה: אבן, לפי התרשומת שערך אחד מהם, הודה שלא בירר עם לקוחו פרטים מהותיים בנוגע לנתונים הפיננסיים של החברה, ונימק את התנהלותו בכך ש"המצב כיום בשוק קשה, ולכן פחד שהלקוח יעזוב אותו ולא שאל שאלות מיותרות".

בפברואר אשתקד, כ-3 שנים לאחר היום הארוך הזה, הגישה פרקליטות מסיו וכלכלה כתב אישום נגד אבן ולקוחו, יעקב מרדינגר. החברה של מרדינגר, נטען בו, רשמה רווח הון של מיליוני דולרים כשמכרה את אחזקותיה במשרד הפרסום ראובני-פרידן ובחברה נוספת, ואבן סייע ליצור בפני הרשויות מראית עין של הפסד. את דברי אבן, שתועדו בתרשומת, הציגה הפרקליטות כראיה לכוננות ההסתרה הפליליות שלו.

נחמה ריבלין לא נתנה
לנשיאות לשנות אותה

וואלה NEWS

כוכבת ילדים או משקיעת
נדל"ן מתוחכמת? חני
נחמיאס היא גם וגם

וידאו

אלא שבית המשפט לא התרשם, ולפני 3 חודשים זיכה את השניים. לצד הטעמים השונים לזיכוי, הקדיש השופט דן מור התייחסות נרחבת לדרך שבה הושגה ההודאה: הנחקר עומת עם ראש המחלקה בשעת לילה מאוחרת, לאחר חקירה של יום שלם; זכותו להתייעץ עם עורך דין הופרה; זכות השתיקה לא הובהרה לו, והוא לא הוזהר שהחקירה נמשכת; רישום דבריו לא היה מדויק, ולא התאפשר לו לבחון אותו ולאשרו, כמקובל.

את טענת הפרקליטות שלפיה המפגש הלילי אצל יצחקי לא נחשב ל"חקירה", ולכן כל הזכויות המתוארות כלל לא נגעו לאבן, דחה השופט כ"תמוהה". "חקירה היא הליך של תחקור החשוד", כתב, "לא מדובר היה בשיחת חולין".

זו לא הפעם הראשונה ששיטות חקירה מפוקפקות מביאות למצב של זיכוי או של הקלה בעונש. לעתים שיטות החקירה האלה פועלות נגד הרשות כבומרנג, ומקשות על חוקריה להשיג הרשעות. הנה כמה סיפורים על מערכת שלהיטות היתר שלה גורמת לה יותר נזק מאשר תועלת.

עדיף לעשות בעיות

צריך להקדים ולהזהיר: לעתים נדמה כי חלק מהטענות שמשמיעים חשודים נגד חוקרים הן מעין "ספין" משפטי המבקש להסיט את תשומת הלב מההאשמות עצמן. לאחרונה, למשל, הורשעו נאשמי פרשת "צינורות המזרח התיכון" תוך שבית המשפט דוחה מכל וכל טענות חריפות שהעלו אלה נגד חוקרי רשות ניירות ערך.

קיראו עוד ב"גלובס"

- התקן החשבונאי שעשה שמות בדוחות הרבעון הראשון
- מכון טאוב: קשה לקנות דירה - אך לא יותר משהיה לפני 20 שנה
- ישראל: שיאנית הילודה של OECD, ולא רק בגלל החרדים

בלי לדאוג מהתנודות בשוק: השקעה בהלוואות P2P נגישה גם לישראלים מקודם

לאתר וואלה!

וואלה NEWS

• זה המתכון שאתם צריכים לחג השבועות. בדיק

• 6 דברים שבאמת יעזרו לשפתיים יבשות

• ארזה לבד: הדוגמנית שמטיילת עירומה בעולם

התקן החשבונאי שעשה
שמות בדוחות הרבעון
הראשון
שוק ההון

מכון טאוב: קשה לקנות
דירה - אך לא יותר
משהיה לפני 20 שנה
נדל"ן ותשתיות

ישראל: שיאנית הילודה
של OECD, ולא רק בגלל
החרדים
בארץ

"חיים שלמים הפכו
לאפר": היום שאחרי
השריפה במבוא מודיעים
וידאו

טכנולוגיית ה-IoT מגיעה
לעסקים הקטנים
תוכן מקודם

ובכל זאת, קיימים במערכת גם כשלים מהותיים. נקודה בסיסית ששבה ועולה בתלונותיהם של חשודים היא זכות ההתייעצות עם עורך דין. בעוד שהחוק מחייב לאפשר למי שמוגדר כ"עצור" התייעצות מיידית, ומגביל את משך הזמן שבו ניתן להחזיק אדם כ"מעוכב" במקום מסוים - לגבי "נחקר" אין התייחסות מפורשת בחוק.

בשנה שעברה נובש במשרד המשפטים תזכיר חוק שלפיו יידרשו חוקרים ליידיע בנושא את החשוד כבר בראשית החקירה. ברשות ניירות ערך, למשל, התחילו ליישם זאת מאז, ואף לאפשר את ההתייעצות במהרה, אולם במקומות אחרים המצב עדיין כשהיה: החוקרים אינם מעלים את הנושא מיוזמתם, ואם הנחקר מבקש לראות עורך דין - מאפשרים זאת "בהתאם לשיקולי החקירה", בזמן המתאים. מהו זמן מתאים? שאלה טובה. בעוד שהחוק מגביל את משכו של מעצר ליממה (אז נדרש צו מיוחד להארכתו), חקירה יכולה להימשך - תיאורטית - עד אין סוף.

אצל ירון זכות, למשל, היא נמשכה למעלה ממחצית היממה. בבוקר ה-7 באוגוסט 2001 התדפקו חוקרי רשות ניירות ערך במפתיע על דלתו. זכות, צריך להזכיר, היה חברו ושותפו של עופר הירשזון במסעדת קיוטו בתל אביב. הפנייה אליו נעשתה כחלק מחקירת החשדות סביב עסקיו הבורסאיים של הירשזון.

החלטורה של נהגי אובר: איתור בתים פנויים לחברות נדל"ן גלובלי ושוקי עולם

מאחורי ראלי האג'ח בארה"ב דולר חזק; האם להתגונן בכל זאת? שוק ההון

מהו עתיד התחבורה הציבורית בישראל? תוכן מקודם

"לפני שיהיה רצח": האלימות כלפי נהגי האוטובוס הפכה לשגרה וואלה NEWS

הציוץ והסערה: יאיר נתניהו סיבך את אבי ופתח תיבת פנדורה וידאו

בסיום החיפוש בדירתו של זכות ביקשו ממנו החוקרים להתלוות למשרדיהם שברחוב מונטיפיורי (מרחק יריקה מקיוטו). במהלך החקירה ביקש זכות להיפגש עם פרקליטו, עו"ד דרור ארד-איילון - וסורב. ארד-איילון פנה לממונה על האכיפה דאז, עו"ד מיכל ברק-נבו, וזו טענה כי מאחר שזכות לא נעצר - הוא אינו זכאי להתייעץ עם עורך דין.

ארד-איילון לא ויתר, ופנה לבית משפט השלום בתל אביב, בדרישה לחייב את הרשות לאפשר מיידית את המפגש. השופטת יהודית שבח נענתה, ותקפה את הרשות בחריפות. "לא יעלה על הדעת כי לנחקר לא קיימות זכויות", כתבה. "הרי אין ברצוננו להגיע לכלל אבסורד שלפיו ייאצו המתבקשים להתלוות לחקירה להתנגד לכך, על מנת לאלץ את השוטרים לעצורם, שהרי רק בדרך זו יוכלו לקנות לעצמם את הזכות החוקתית הזו".

בשבע וחצי בערב, לאחר כחצי יממה של חיפוש וחקירה, פסקה שבח כי הרשות חייבת לאפשר את ההתייעצות "ללא דיחוי". בפועל, ההחלטה לא כובדה. הרשות המשיכה למנוע את המפגש, וביקשה משבח עיכוב ביצוע.

ב-11 בלילה הגיעו נציגי הפרקליטות לביתה של השופטת. "יכול להיות ששיחה עם עורך דין תחבל בחקירה", טענו. שבח לא השתכנעה, וחייבה שוב לאפשר את ההתייעצות. "לא יעלה על הדעת ששעה שניתן לעצור חשוד ל-24 שעות, יהא ניתן לחקור נחקר לתקופת זמן בלתי מוגבלת", ציינה.

ארה"ב תובעת את Kik על הנפקת קריפטו של 100 מיליון דולר דין וחשבון

העליון: אי עמידה במגבלת הגיל לביטוח מקיף לא תשלול הכיסוי דין וחשבון

סכסוך באלפיון: הווילה, האח והבת שדורשת את פינוי רעייתו דין וחשבון

מדוע הנדל"ן בערים עתיקות תמיד מבוקש? תוכן מקודם

הפסיקה החריפה הולידה בלבול לא קטן בקרב הרשויות החוקרות, והן ביקשו הכוונה מהפרקליטות. במארס 2003 שלחה נאוה בן-אור, אז המשנה לפרקליטת המדינה, הנחיה התקפה גם היום. זכות ההיוועצות, כתבה, "איננה זכות מוחלטת אשר מימושה מתחייב באופן מידי. יש מקום לאזנה עם שיקולי החקירה ולאפשרה בתוך זמן סביר... כן שלא תהפוך לאות מתה".

מההנחיה עולה נקודה נוספת, בעייתית משהו, שממנה משתמע כי לנחקר שיועד להתעקש על זכותו סיכוי טוב יותר לממשה מאשר לנחקר מנומס ששואף לרצות את החוקרים.

בן-אור ציינה כי "אי-כיבוד בקשתו הנחרצת של נחקר להיוועץ בעורך דין עלולה לפגום במשקל הודאותיו... לכשתנהל נגדו משפט". לכן, סיכמה, במקרה שבו נחקר שותק ומסרב לשתף פעולה עד שיראה עורך דין, "ראוי להפסיק את החקירה לצורך שקילה נוספת של מתן אפשרות להיוועץ עם עורך הדין".

אולי יעניין אותך

חינם

זרות מזויפת

אל הים

דרך

השותף הבכיר בפירמת רואי החשבון ברייטמן אלמגור לא היה, כנראה, "נחרץ" מספיק. ב-1 באפריל 2004 זומן השותף הבכיר למשרדי רשות ניירות ערך, ונחקר בחשד לדיווח מטעה בתשקיף, למרמה ולהפרת אמונים. זו הייתה חקירתו השנייה בנוגע לדוחות הכספיים שערך עבור קבוצת החברות הבורסאיות של משפחת בולוס, שבעליה, על-פי החשד, ביצעו עבירות גניבה וזיוף וכן עבירות של ניירות ערך.

בתוך זמן לא רב הצליחו החוקרים להוציא מהנחקר חומר מעניין: "הצגתי בפני איבריהם בולוס את העובדה שהכספים (שהועברו מחברה אחת לאחרת) יצאו שלא כדין", הודה. כשהחוקרים שאלו כיצד, השיב: "אני חושב שאני רוצה עורך דין". לפי תמליל החקירה, החוקרים לא הגיבו לאמירה הזו והמשיכו בשלהם: "מה דובר בינך לבין איבריהם לגבי הדוחות הכספיים?".

רואה החשבון: "אני לא זוכר. אני לא מרגיש טוב. כל מה שנשאר לי עכשיו זה ללכת להכניס לעצמי כדור בראש".

לפי התמליל, הנחקר לא התעקש על רצונו לראות עורך דין, והוסיף להיחקר במשך כעשר שעות. מתואר בו כי החוקרים מתעניינים כיצד הוא מרגיש, מציעים לו קפה ותה. כשהוא מתלונן על "קצת סחרחורת", מראה התמליל, הם ממהרים לספק לו כדור נגד כאב ראש, והוא מוסיף להשיב לשאלות, עד שבשלב מסוים הוא אומר: "אמרתי את מה שיש לי להגיד. אני מבטיח לך שאני לא אחיה עד בית המשפט. אני אולי לא מתאים להיות רואה חשבון".

ארבעה חודשים לאחר מכן הגיש רואה החשבון, באמצעות עו"ד אסף ברם, תלונה נגד חוקריו ליועץ המשפטי לממשלה מני מזוז. התלונה מציינת תסריט שונה לחלוטין מזה שהונצח בתמליל.

הנה כמה מפניני החוקרים, לפי הנטען בתלונה: "אם תספר לנו את הדברים שאנו רוצים לשמוע נגמור את כל הסיפור איתך מהר מאוד; אבל אם לא - אז נטפל בך וזה ימשך זמן רב... ..אנחנו יודעים כמה היה קשה לך להגיע למעמד הבכיר שאליו הגעת היום, ואנחנו נדאג להוריד אותך מהמעמד הזה לשפל המדרגה... ..נגמור אותך... ..נהרוס אותך... ..הסיפור של אנון קטן ליד הסיפור הזה... ..אתה זבל. מי נתן לך תעודת רואה חשבון?! בושה למשרד ברייטמן שאתה שותף אצלו. אם לא תשתף איתנו פעולה תאבד את כל מה שהשגת בחיים".

בתלונה נטען עוד כי החוקרים מנעו מרואה החשבון קבלת טיפול רפואי, ביצעו חיפוש במשרדו באופן משפיל, ומנעו ממנו פגישה עם עורך דין אף שביקש זאת לכל אורך החקירה. "מאותו יום טראומתי", טען עו"ד ברם, הפך לקוחו "לאדם חולה, המטופל בקביעות על-ידי פסיכולוגים ופסיכיאטרים... ..ביום חקירה אחד הצליחו החוקרים... ..למוטט את כל ההגנות הנפשיות של מרשנו, ולגרום לו לאבד את שפיותו כמעט, עד לכדי איבוד צלם אנושי".

כחודש לאחר החקירה אושפז רואה החשבון בבית החולים לאחר שבלע עשרה כדורים שונים. פרקליטיו טוענים שזה היה ניסיון התאבדות. פסיכיאטרית שבדקה אותו ציינה כי הבליעה בוצעה "כנראה ללא מטרה אובדנית".

עו"ד ברם ביקש מהיועץ מזוז לבדוק את הטענות ולפעול, אולם ברשות

הכחישו את הטענות ומזוז בחר שלא להתערב.

לאחרונה עלו הדברים לדיון במסגרת משפטו של רואה החשבון, המתנהל באולמו של השופט עודד מודריק בבית המשפט המחוזי בתל אביב. ביולי תחקר סנגורו של רואה החשבון, עו"ד גיל דחוח ממשרד ברם דחוח ושות', את ראש מחלקת החקירות דאז, גיורא הרטוג. מדוע לא ניתן לנחקר להתייעץ עם עורך דין? הרטוג הסביר כי האמירה "אני חושב שאני רוצה עורך דין" לא נחשבה לבקשה בעיניו, אלא ל"הרהור לב".

כשהנחקר דיבר על רצון לשים "כדור בראש", העיד, הוא החליט לעדכן בדבר את ברם ואת רו"ח יגאל ברייטמן, ולא לקחת על עצמו את האחריות, אף על פי שסבר שהאיום לא רציני. "אם הייתי חושב שאדם עומד לפני התאבדות, הייתי לוקח אותו למיין איכילוב", נימק הרטוג, "לקחתי מספיק נחקרים לבדיקה רפואית".

אני עוד אצרח

תלונות רפואיות ואיומים בהתאבדות עלו גם בפרשת אופמת, מהחקירות הבולטות של הרשות בשנים האחרונות. גולן כהן ורון רשף, שהיו מנהלי אופמת מקבוצת אקסלנס, הואשמו בהשפעה בדרכי תרמית על שער מניית פרטנר, ואשתקד זוכו מחמת הספק. הדיווחים בתקשורת על-אודות הפרשה עסקו בעיקר בוויכוח בנוגע לאישומים עצמם, אולם לשניים היו טענות חריפות גם בנוגע לאופן ניהול החקירה, ובעיקר לזו של כהן.

בחקירתו הראשונה השיב כהן לשאלות החוקרים במשך שעות, אף שלפי פסק הדין היה כבר אז "במצב בריאותי רעוע מאוד". בחקירות הבאות, לאחר מעצרו, הוא שתק רוב הזמן. לילה לבן באבו כביר וקושי לאכול בשל המחלה החריפו את מצבו, לטענתו, באופן שלא אפשר לו להשיב בבהירות לשאלות שעסקו בסוגיות מורכבות מתחום אופציות המעו"ף. רופא מטעם הרשות בדק אותו וקבע כי הוא סובל מברונכיטיס, אך אין צורך בהתערבות רפואית דחופה - והחקירה נמשכה.

בשלב מסוים, לפי זיכרון דברים שערכו החוקרים, החל לדמם מהאף. זמן קצר לאחר מכן, בעת הפוגה מהחקירה שבה שהה בחדר בלוויית שומר, התמוטט על הרצפה. לא חלף זמן רב והחוקרים ביקשו להמשיך בחקירה. ראש המחלקה הרטוג הציע לו, לפי זיכרון דברים שערכה החוקרת סיגל דובשני, "לשכב על השטיח עם רגליים על הכיסא, והוא עשה זאת". זה לא עזר.

בהמשך הציעה לו דובשני "לשכב על השטיח ולהישען על המשענת של הכיסא כמו כרית", ואפשרו לו לישון מעט, אולם כהן טען שהוא עדיין חש ברע מכדי להיחקר. בהמשך, טען כהן בבית המשפט, כשדובשני אמרה לו שאם ימשיך לשתוק הרשות תיאלץ לזמן את אשתו לחקירה, הוא השיב: "אם תזמינו את אשתי לחקירה אני אתאבד".

כהן הוסיף לשתוק במשך קרוב לעשר חקירות. שים לב שרבים מדברים נגדך ואתה לא מגיב, הזהירה אותו דובשני. "מכירה את השיר 'רק בגלל הרוח' של לאה שבת?!", השיב לה, "תקראי את המילים של הבית השני, זו התגובה שלי". דובשני הוציאה מאוחר יותר את המילים מהאינטרנט: "את שיש לי להגיד אני עוד אצרח, אפילו בירח ישמעו... יבוא היום אוכיח צדקתי".

באפריל שעבר זוכו כהן ורשף מחמת הספק. המדינה ערערה לבית המשפט העליון. הערעור טרם נדון. נראה שההתעקשות לחקור את כהן למרות תלונותיו על מצבו הבריאותי תרמה לו יותר מאשר לרשות: החוקרים פקפקו במחלתו והזהירו אותו ששתיקה תעלה לו ביוקר, אולם בית המשפט דווקא התרשם מכך שכהן שיתף פעולה בהתחלה למרות מחלתו, ובמשך למעלה מ-12 שעות "השיב באריכות ובפרוטרוט לכל שאלות החוקרים".

הרבה פחות התרשם בית המשפט מהתעקשותם להמשיך בחקירה גם אחרי שהנחקר דימם מהאף והתמוטט. השתיקה שלו ושל רשף, קבע השופט מנחם קליין, "לאחר שנכחו לדעת שחוקרי הרשות 'ננעלו' על כיוון מסוים וכל אשר מעוניינים לעשות הוא להשיג ראיות להרשעה... היא לגיטימית בעיניי".

רצון להפגין שרירים

פעמים רבות טענותיהם של חשודים נגד חוקריהם אינן מוכחות, אבל מה קורה כשבית המשפט מקבל את הטענות וקובע כי חוקרים פעלו בצורה פוגענית ובלתי חוקית? גם אז המערכת לא בהכרח ממחרת לטפל באשמים, כפי שגילו אליעזר שוובר וישראל שור, חלפני כספים מירושלים שהורשעו במארס אשתקד בעבירות לפי חוק איסור הלבנת הון. שופט המחוזי בירושלים, נועם סולברג, גזר עליהם עבודות שירות בלבד, בין השאר בשל התנהלות שערווייתית של חוקרי המשטרה.

הפרשה הזו, שהסתיימה בקול ענות חלושה ובסיקור תקשורתי כמעט אפסי, החלה ברעש גדול: שוובר ושור נעצרו במסגרת מבצע משותף למשטרה, לאגף שוק ההון באוצר ולרשות המסים, שיצא לדרך לאחר שהחוקרים קיבלו תדרוך מיוחד מהשר לביטחון פנים דאז, עוזי לנדאו. החוק לאיסור הלבנת הון נכנס לתוקף זמן קצר קודם לכן.

הרשויות רצו להפגין שרירים, והכתורת הכריזו כי העצורים חשודים בכך ששימשו כחוליה מרכזית במערך הלבנה מסועף של כספים שמקורם בבכירי הפשע המאורגן. בפועל, קבע השופט סולברג, לא היו דברים מעולם. רוב העבירות בוצעו שלא בכוונה פלילית, ובעיקר בשל קשיי הסתגלות לחקיקה החדשה, שהפכה פעולות חלפנות שהיו חוקיות מאז ומתמיד לפעולות פליליות. החוקרים, כתב סולברג, גילו "להיטות יתר" ולא נרתעו מלעבור על החוק בעצמם, מלהעניק "יחס משפיל ופוגע" ומלפעול ב"חוסר הגינות ופגיעה בזכויות בסיסיות".

בעוד שהמחלקה לחקירות שוטרים לא מצאה ממש בתלונה שהגיש שוובר נגד חוקריו במהלך המשפט, השופט סולברג דווקא השתכנע בלא מעט מהטענות נגדם. כשפרקליטים של שוובר ושור, למשל, ביקש מהחוקרים לאפשר לו להיפגש עם לקוחותיו, הם החליטו לשקר וטענו שהדבר אינו אפשרי משום שחקירתו של שור בעיצומה, אף שאותו זמן "ישב שור בחדר החקירות ופניו אל הקיר, על-פי הוראות חוקריו".

לשוובר הם כלל לא הודיעו שהוא עצור, כך שהוא בוודאי לא היה מודע לזכויותיו ככזה, ולשור סירבו לספק כוס מים שביקש. יחסם של חלק מהחוקרים, ציין סולברג, "היה אלים", וכלל "אלימות מילולית ופיזית" (אמירה המתייחסת למטחי קללות שהושמעו בחקירות ולסטיירה שעליה התלונן אחד הנחקרים). עו"ד ז'ק חן, סניגורו של שוובר, טוען כי מנהלת המחלקה הכלכלית בפרקליטות, עו"ד אביה אלף, הבטיחה להגיש תלונה נגד החוקרים

לראש אגף החקירות במשטרה, והיא אכן עשתה זאת. מהפרקליטות נמסר כי "לפי בדיקת מח"ש לא נמצא חשד לביצוען של עבירות פליליות. הנושאים שבגינם התלוננו המתלוננים הנם נושאים שסמכות בדיקתם אינה בידי מח"ש. הטיפול הועבר ליחידה לתלונות הציבור במשטרה".

זיכרון גורלי

חוץ משקרים ומאלימות לסוגיה, חטאו החוקרים בפרשת הלבנת ההון גם בפעולה שעלולה הייתה להטעות את בית המשפט: תשובותיהם של חלק מהעדים בפרשה, קבע השופט סולברג, נרשמו באופן כוזב ומגמתני: אמירות לרעת החשודים נרשמו, ואילו אמירות לטובתם הושמטו.

הפרקטיקה המקובלת כדי למנוע מקרים כאלה היא זו המחייבת את החוקר להחתיים את הנחקר על נוסח דבריו כפי שרשם אותם - ולציין את הערותיו ואת תיקוניו של הנחקר, אם יש כאלה. אלא שלצד החקירה שמתמללת ומוגשת לנחקר להערות, נרשמים דבריו לעתים גם בפורמט נוסף: זיכרון דברים. במקור מדובר בכלי שאמור לשמש לתיעוד אירועים מיוחדים שהתרחשו במהלך החקירה, ורק כשאין ברירה - לתיעוד אמירות של החשוד. בפועל? זה כבר סיפור אחר.

בפרשת "קרטל המעטפות", למשל - שבמסגרתה הורשעו לפני כשנתיים בעלי חברות מעטפות בתיאום בעל אופי של קרטל - עשו חוקרי רשות ההגבלים העסקיים שימוש ענף בזכ"דים (זיכרון דברים). החוקר דני פשצ'יק תיעד בזכ"ד את יום החקירה הממושך שבילה מול יוסף דוברובסקי, בעל "דפרון". את חלק משיחותיו עם דוברובסקי רשם והניש לו לאישור, ואילו שעות של שיחות נוהלו בעל-פה ותוכנן נרשם על-ידי פשצ'יק רק בלילה, לפי מיטב זיכרונו, ובלי להציגו לחשוד לאישור.

סנגוריו של דוברובסקי, עורכי הדין דוד ליבאי וגיל עשת, טענו שלא מדובר

במקרה אלא "במדיניות מכוונת ופסולה", שמטרתה לעקוף את חובות תיעוד החקירה הקבועות בחוק, ולהטעות את החשוד כדי לשחרר את לשונו. שופט המחוזי בירושלים יוסף שפירא פסל את זיכרון הדברים. זכ"דים אחרים שערכו החוקרים נפסלו גם הם. במקרה הזה, לפחות, הושגה הרשעה למרות הכול.

אנחנו בכלל בעדכם

את הדובדבן שבקצפת שמרנו לסוף. הפעם, הנחקרים דווקא זוכים ליחס מלבב מהחוקרים - וזה יכול להיות לא פחות, ואולי אף יותר, מסוכן. את השיטה הערמומית הזו ניסו חוקרי הרשות להגבלים עסקיים על מנהלי גז-יגל, חברת הגז הקטנה שהואשמה ביצירת קרטל עם פז-גז. גם כאן, בהסתמך על הנחייתה של פרקליטות המדינה, הם נחקרו ארוכות ברשות ללא היוועצות בעורך דין. אבל כאן נתנו להם להרגיש שהם בכלל מסייעים בחקירה. חוקרי הרשות גרמו להם לחשוב שהם "מחפשים" רק את פז-גז הגדולה, ושגז-יגל הקטנה בכלל לא בראש מעיניהם.

"ישבתי עם החוקר שעה וחצי מחוץ לחדר חקירה", העיד אהרון אביטן, מנהל החברה. "הכול התנהל יפה, עם סיגריה ושתייה. אבל הוא הולך אותי שולל. הוא אמר לי, 'אנחנו מחפשים את חברות הגז הגדולות, ואנחנו צריכים עדות מכם לדפוק אותם. זה יקל עליכם בחיים'... .. המסר שנמסר לי על-ידי החוקרים זה שאני פה לעזור לדפוק את פז-גז ולעזור לעצמי".

לפני ארבעה חודשים זיכה השופט נועם סולברג את אנשי גז-יגל ופז-גז מחמת הספק. בין השאר קבע כי משקלן הראייתי של עדויות אנשי גז-יגל נפגע בגלל התנהלות החוקרים. בכך שיצרו את הרושם שאין להם כוונה להעמיד את אנשי גז-יגל לדין, הסביר השופט סולברג, פגעו החוקרים בזכות השתיקה שלהם ועודדו אותם להגזים בהשמצת המתחרים. קיים חשש, כתב סולברג, שמשום כך הם "הקצינו את דבריהם, ואין זה מן הנמנע כי חלק מהדברים שאמרו אינם אמת... היה על החוקרים להישמר מפני יצירת מצג שווא... ייתכן שלהיטותם הייתה בעוכריהם".

תגובות: "פועלים בהתאם להנחיות הפרקליטות"

מרשות המסים נמסר בתגובה: "הרשות פועלת בכל הקשור לזכות היועצות לפי דין ובהתאם להנחיות הפרקליטות בנושא". לעניין אבן נמסר כי המדינה הגישה ערעור על זיכוי.

מרשות ניירות ערך נמסר: "הרשות פועלת לפי החוק והפסיקה בעניין זכות היועצות בעורך דין. בעקבות פסק דין יששכרוב (ראו מסגרת) מקבל כל חשוד, עם הגעתו לחקירה, מידע בדבר הזכות היועצות. באשר למתן הזכות, הרשות פועלת לפי החוק והנהלים ומקפידה מאוד על קיומם, לעתים הרבה מעבר למקובל. בכל התיקים שהוצגו בכתבה הקפידו החוקרים על קיום הכללים. מעבר לכך אין באפשרותנו להתייחס לכל המקרים, שכן בחלקם מתנהלים עדיין הליכים בבית המשפט".

בלי לדאוג מהתנודות בשוק ההון: השקעות בהלוואות P2P בארה"ב
נגישות כעת גם לישראלים מקודם

מרשות ההגבלים העסקיים נמסר: "פעולות החקירה ברשות נעשות לפי הוראות הדין, בכללן פסיקת בתי המשפט, הנחיות היועץ המשפטי לממשלה והנחיות פרקליט המדינה". בעניין קרטל המעטפות: "טענת הסנגורים כי הזכ"דים הם שיטה לחמוק מתיעוד כדין לא התקבלה על-ידי בית המשפט. הטענות התמקדו בארבעה מסמכים מתוך מאות ראיות. נזכיר כי כל הנאשמים בתיק הורשעו, והעליון קיבל את ערעור המדינה והחמיר בעונשם".

בעניין גז-יגל טענה הרשות כי בית המשפט קבע כי "אין פסול בשיטות החקירה", אף שעיון בפסיקה מגלה כי הוא קובע ש"פגמים מסוימים נפלו כנראה בחקירה". עם זאת, כפי שמציינת הרשות, נקבע שאלה "לא השפיעו באופן ממשי על זכותם הבסיסית של הנאשמים לקיומו של הליך פלילי הוגן, ולכן לא עומדת להם הטענה של הגנה מן הצדק".

רשות ההגבלים העסקיים

פרקליטות מיסוי וכלכלה

חקירות

רשות ניירות ערך

רשות המסים

עקבו אחרינו ברשתות

הישארו מעודכנים

לבחירת ניזולטר

צור קשר
*5988

מני לגלובס

מוצרים

- עיתון דיגיטלי
- עיתון גלובס
- עיתון לידי גלובס
- המוצרים שלי
- ועידות גלובס

כלים פיננסיים

- תיק השקעות אישי
- TRADEONE
- מדדי הבורסה
- מדדי בורסת ת"א
- אופציות המעו"ף

שרותים

- שירות ותמיכה
- תנאי שימוש
- מדיניות פרטיות
- חברי מערכת
- מגזין G
- חזון גלובס
- תגיות
- מונחים
- נגישות
- דרושים

פורטל פיננסי

- מניות
- ארביטראז'
- מט"ח
- אג"ח
- בורסות
- חוזים עתידיים
- ישראליות
- קרן נאמנות
- קרנות סל
- אופציות
- צפיה בני"ע
- הברומטר

חדשות

- שוק ההון
- בארץ
- גלובלי ושוקי עולם
- נדל"ן ותשתיות
- קריפטו
- נתח שוק וצרכנות
- דין וחשבון
- גלובס טק
- תיירות
- קריירה
- רכב
- דעות
- מגזין G
- ליידי גלובס
- כל הכותרות

אנדרואיד

IOS

אינסטגרם

טלגרם

טוויטר

פייסבוק

דואר אדום

RSS

ניזולטרים ועדכונים

UI design by
DANIEL CHEN

Application delivery by
radware

TOTALMEDIA |